

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie **Systeem, Kwaliteit en Keten**

d.d. 7 september 2017

CONCEPT

	Onderwerp	Advies / conclusie
		<p><u>Aanwezig:</u> mevrouw J.A. Otterman (WN, voorzitter) mevrouw H.A. van Dam (WN) de heer H.A. Rutjes (WN) de heer S. Groenendijk (VVD) de heer J.A.G.W. Droogers (CDA) de heer F.J. van Bork (PvdA) de heer J.G.M. Reerink (PvdA) de heer W. van der Steeg (PvdD) de heer E.W. ten Heuw (ChristenUnie) de heer A.J.H. de Beaufort (LNE) mevrouw T. van Soest (LNE) de heren G.P. Beugelink (WN), L. de Groot (LNE), C.G. Jansen op de Haar (PvdA) en B. de Jong (CDA) (hoogheemraden) de heer C.J. Vos (secretaris) de heer P.R.F. Verhoeven (notulist)</p> <p><u>Ambtelijk aanwezig:</u> Mevrouw A.S. de Boer-Riebel, mevrouw L. Nederlof, mevrouw M. van Bergen, de heer M. van de Beek, mevrouw Y. Wessels en mevrouw E. Langbroek</p> <p><u>Als gast aanwezig:</u> De heer T. de Roos (CDA)</p> <p><u>Afwezig:</u> Mevrouw E. de Leeuw (AWP), de heer E. Verkaik (W@I) en de heer P.J.M. Poelmann (dijkgraaf)</p>
1. Opening en vaststelling agenda		
		<p>Opening De <u>voorzitter</u> opent de vergadering om 19.30 uur en heet iedereen welkom, in het bijzonder de heer T. de Roos, die bij de komende vergadering van het algemeen bestuur namens het CDA zal worden geïnstalleerd als bestuurslid. De heer Verkaik heeft zich afwezig gemeld.</p> <p>Agenda De voorzitter stelt voor de agendapunten 2.1 en 2.2 gezamenlijk te behandelen. Daarmee gaat de vergadering akkoord. De agenda wordt vastgesteld.</p>
2. Stukken ter advisering		
2.1	Raamwaterplan Bodegraven Noord 2017	<p><i>Eerste termijn</i> De heer <u>Van der Steeg</u> (PvdD):</p> <ul style="list-style-type: none">• Is nieuwsgierig of het raamwaterplan wel 'no-regretproof' is, of er geen dingen gedaan worden die later de uitwerking van natuuropgaven in de weg kunnen staan.• Vraagt welke onduidelijkheden en meningsverschillen er zijn over de concrete uitwerking van de natuuropgaven, welke pijnpunten opgelost moeten worden. Hij wil voorkomen dat door het voortbestaan van al die punten het waterschap in de knel komt met subsidies van de provincie en dergelijke.• Begrijpt dat er bij de deelplannen een nieuw peilbesluit kan komen en dat daarbij vergunningen voor onderbemaling en hoogwatervoorzieningen zijn afgegeven. Zijn vraag is of dat niet gaat conflicteren met de nieuwe peilbesluiten.
2.2	Peilbesluit Bodegraven Noord 2017	<p>De heer <u>Rutjes</u> (WN):</p>

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 7 september 2017

- Heeft ook geconstateerd dat er knelpunten spelen rond het raamwaterplan en risico's benoemd zijn. Hij mist daarbij een strategie hoe er met die risico's en knelpunten wordt omgegaan en wil daarom van de hoogheemraad weten wat de omzetting van watergebiedsplan naar raamwaterplan betekent voor de aanpak van het gebied.
 - Vraagt of er afspraken zijn met de partijen over de hoogwatervoorzieningen.
- De heer Groenendijk (VVD):
- Weet dat er al jaren een oplossing gezocht wordt om de combinatie tussen agrarisch gebied en natuur mogelijk te maken. Het lijkt wel of er veel energie gestoken wordt in het realiseren van natuurdoelstellingen ten koste van de agrarische belangen en die van de inwoners. De reden is de VVD niet helemaal duidelijk.
 - De Stichtse Rijnlanden stelt dat de natuurdoelen misschien niet binnen de gestelde termijn gehaald kunnen worden. Als dat het geval zou zijn, geeft het waterschap de natuuropgave terug aan de provincie, die dan met een inpassingsplan moet komen. Hij leest dat de provincie het gebied dan moet bestempelen als natuur, waarmee de functie op planologische titel is toegewezen.
 - Leest bij de antwoorden op bezwaar 7.04, 8.04 en 9.04 dat het waterschap niet verantwoordelijk is voor het toekennen van functies, maar geeft het wel een specifieke invulling aan deze functie – natuur – terwijl deze functie niet als zodanig bestemd is. Wat steekt daarachter? Waarom zoveel druk op het realiseren van natuurdoeltypen, als dat planologisch niet is voorgeschreven? Dat lijkt niet goed doordacht en slecht gemotiveerd. Heeft het waterschap hier alle belangen wel goed gewogen? Is het niet heel kort door de bocht om 2,4 miljoen euro aan natuur uit te geven? Verliest het anders subsidie of een doelstelling? Die vragen worden in het stuk niet beantwoord.
- De heer Droogers (CDA):
- Begreep uit de stukken dat vooral de urgente maatregelen voor de waterhuishouding worden opgepakt, maar is ook benieuwd naar wat gebeurt in afwachting van de natuurplannen. Had ook gelezen dat de peilen bleven zoals ze al waren.
 - Vindt de kosten hoog en vraagt zich af of hij nog meer kosten moet verwachten, als de natuurplannen worden uitgevoerd, of dat die kosten al in dit krediet zitten.
 - Vraagt of de 2,9 miljoen euro subsidie die de provincie toegekend heeft, deel uitmaakt van de 7,55 miljoen euro, of dat dit bedrag bovenop het krediet komt.
 - Wil weten of er in het kader van vermindering van de bodemdaling al gesprekken met het gebied gaande zijn over onderwaterdrainage en hoe men daarover denkt.
 - Hoopt op meer informatie over de overige beleidsdoelen waarvoor een POP-subsidie wordt aangevraagd.
 - Vindt het altijd interessant om na te gaan of er meekoppelkansen zijn en hoopt dat er behalve de kanosteiger nog meer ideeën binnenkomen.
- Mevrouw Van Soest (LNE):
- Weet dat er aan de totstandkoming van dit bestuursvoorstel een intensief meedenktraject is voorafgegaan. Daaraan heeft ook de LNE-achterban meegewerkt, die bij de laatste presentatie van de plannen opmerkte dat er goed was samengewerkt met het waterschap en die veel van de eigen inbreng terugzag. Daarvoor dank.
 - Er was wel veel discussie over de bruggen over tertiaire watergangen. De eigenaren daarvan zouden – wat tot enige onrust leidde – die op eigen kosten moeten verbreden. Daar hoort ze graag meer over.
- De heer Van Bork (PvdA):
- Complimenteert bestuur en ambtenaren die voor een lastig en emotioneel dossier met verschillende waterpeilen in weide en natuur een oplossing hebben bereikt. De planologische grondslag daarvoor is in het concept-bestemmingsplan bij de gemeente Bodegraven. Dat geeft het waterschap ook een perspectief voor het goed regelen van alle peilen.

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 7 september 2017

- Leest in de stukken twee verschillende scenario's betreffende het niet realiseren van de natuurwaarden vóór 2021: één met teruggave aan Zuid-Holland en één met een veiligstellen van de subsidie van die provincie. Meent dat het teruggeven aan de provincie wel heel armoedig is: die natuurwaarden zou het waterschap altijd moeten kunnen realiseren.
- Meent dat verbetering van de waterhuishouding no-regretproof kan zijn en niet de realisering van de natuurwaarden mag frustreren, als het bestemmingsplan van Bodegraven werkelijkheid is geworden.
- Vraagt wat de betekenis is van de peilvoorstellen. Die komen neer op een conservering voor de komende tien jaar. Die termijn vindt hij geen goede zaak. Het peil hoort de functie – weide of natuur – te volgen en kan niet voor tien jaar vastliggen. Dat levert weer discussies op over juiste peilen. Het is beter om het peil voor drie jaar vast te leggen en in 2021 te kijken of er iets moet veranderen
- Wil weten welke vijf punten in het overleg tussen de heren Beugelink en De Jong op 5 januari 2017 aan de orde zijn geweest.

De heer Ten Heuw (CU):

- Wil graag in het dictum van het besluit opgenomen zien dat het college ervoor zorgt dat de subsidie van 2,9 miljoen euro wordt binnengehaald.
- Is benieuwd naar de kostenraming van de genoemde maatregelen, wat er gaat gebeuren voor 4,9 miljoen en 2,4 miljoen. Is duidelijk hoeveel kilometer natuurvriendelijke oever daarvoor wordt aangelegd, hoeveel gemalen er worden gebouwd?
- Vraagt in hoeverre de vastgestelde duurzaamheidsagenda in dit voorstel meegenomen is, zoals vismigratie, energieopwekking met zonnepanelen en andere maatregelen bij gemalen en stuwen.

Beantwoording

De heer De Jong:

- Vertelt over de historie van dit vraagstuk. In de jaren 90 van de vorige eeuw speelde deze kwestie al, toen hij in Woerden vicevoorzitter was van de landinrichtingscommissie. Nu moeten de plannen gerealiseerd worden en is De Stichtse Rijnlanden zijn positie aan het bepalen. Een raamwaterplan met een uitwerking in deelplannen, zoals nu gepresenteerd, verschilt van de eerder gemaakte integrale gebiedsplannen. Die laatste liepen vaak vast op de randvoorwaarden. De planologische keuzes van de andere overheden waren onbekend, waar natuur zou komen, waar agrarisch gebied. Om het risico te vermijden dat de onzekerheid te lang een rol zou spelen, pakt het waterschap het nu anders aan. Het heeft een raamplan gemaakt, daarin de opgave gedefinieerd en het is klaar om aan de slag te gaan met die dingen die al mogelijk of noodzakelijk zijn. Waar nog geen planologische keuzes zijn gemaakt, worden de betrokken gebieden later aangepast aan de verschillende functies, maar het waterschap doet al wat het zelf kan. In het raamplan zijn de opgaven gedefinieerd, de kosten van de basisinspanningen, inclusief subsidie, berekend. Als aan de randvoorwaarden is voldaan, gaat het waterschap de deelplannen uitwerken.

De huidige situatie is als volgt: de stuurgroep Gouwe Wiericke heeft van de provincie Zuid-Holland de opdracht gekregen om in het Natuurnetwerk Nederland (NNN, vroeger EHS) de natuuropgave te realiseren. In de stuurgroep zitten onder andere gemeenten en het waterschap. Als de stuurgroep dat niet voor elkaar krijgt, zal de provincie een inpassingsplan kunnen maken en bepalen hoe de natuur eruit gaat zien. Een belangrijk verschil met vroeger is dat toen gesproken werd over het realiseren van natuur op agrarische gronden, maar dat de natuuropgave nu wordt uitgewerkt bijna enkel op gronden van Natuurmonumenten. Er hoeft nauwelijks grond te worden aangeworven. Wel zijn veel van die gronden verpacht aan boeren. Daar zit nu voornamelijk de pijn, als daar natuur wordt ingericht. Er ligt nu dus een inrichtingsplan. Daarover is enige reuring ontstaan. De stuurgroep mocht een alternatief plan voorstellen. Joop Verheul en Paul

Terwal zijn in samenwerking met alle partijen bezig met gesprekken. Dat gaat nog minstens een half jaar duren. Daarom is het goed dat De Stichtse Rijnlanden een raamplan heeft: het kan gewoon aan de slag. Als het bestuur akkoord gaat met het raamplan en het eerste deelplan (het conserverende peilbesluit), dan gaat het waterschap aan de slag en krijgt het bestuur deelplannen voorgelegd, waar dat al kan. Een van de opgaven is de waterafvoer, waar voor een goede doorstroming vele bruggen vernieuwd moeten worden. Dat was een van de vijf onderwerpen die hij met de heer Beugelink te bespreken had. Er komt dus ook een deelplan 'Bruggen', dat het college met het bestuur zal bespreken op de punten strategie, de te realiseren doelen en de eventuele bijdrage van het waterschap in de kosten. Het totale project kan dus duurder worden dan 7,75 miljoen euro. Als het college wat met de bruggen wil doen, komt het met een aparte kredietaanvraag bij het bestuur terug. De basisinspanning, de natuurlijke taken die het waterschap daar moet uitvoeren, zitten wel bij het genoemde bedrag. Hierna beantwoordt de heer De Jong de vragen van de bestuursleden.

- De basis van de strategie is dat er geen no-regret is: beslissingen die later door planologische beslissingen in een ander perspectief komen te staan, zijn niet goed geweest. De basisbenadering is nu het nemen van no-regretmaatregelen die bijdragen aan de urgente problemen die er spelen.
- Verder antwoordt hij de heer Van der Steeg dat een alternatief plan nodig is, nu natuuropgave een landelijke opgave is, die bij de provincies is neergelegd voor de NNN. De provincie heeft die opgave doorgegeven aan Gouwe Wiericke. Voor de noord-zuidverbinding tussen de Nieuwkoopse Plassen en de Reeuwijkse Plassen is voldoende draagvlak, omdat die de kern van de natuurdoelen realiseert. Voor de oost-westverbinding langs de Meijekade, waar Natuurmonumenten ook door boeren gepachte gronden heeft verworven, is dat alternatieve plan in de maak. De gepachte grond telt ook mee voor het koeienquotum en voor de inrichting van het bedrijf. Als de boeren die grond niet meer kunnen pachten, levert hun dat schade op. Daarnaast is het voor bepaalde types natuurdoelen nodig om af te plaggen, wat voor boeren gelijkstaat aan het kapotmaken van het agrarisch landschap. Joop Verheul en Paul Terwal zoeken uit of dezelfde natuurdoeltypen op een andere manier zijn in te richten, zodat de agrarische belangen meer gespaard blijven. Zo is het nog niet zeker of er afgeplagd gaat worden, of dat nodig is, of dat het ergens anders kan. Uiteindelijk moeten alle partijen consensus bereiken over waar natuur komt en wat agrarisch blijft. Het waterschap zal uiteindelijk het waterregime aanpassen aan wat uit het overleg komt. De algemene democratie is ook hier leidend.
- De peilbesluiten zijn conserverend. Zodra er een deelplan komt, gericht op natuur of landbouw, komt er ook een nieuw peilbesluit bij. De analyse in het gebied was dat één peil voor zowel landbouw als natuur niet optimaal was. Daarom is ervoor gekozen om een apart peil vast te stellen voor natuurgebied en een apart peil voor landbouwgebied.
- De risico's waren vroeger het verkrijgen van de subsidies. In de overeenkomst over Gouwe Wiericke is vastgelegd dat De Stichtse Rijnlanden geld krijgt voor de eigen taken in het gebied én voor de inrichting van de natuur. Dat gereserveerde geld was nooit gebruikt omdat het proces niet tot een resultaat leidde. Nu gaat het waterschap aan de slag en wordt het geld wel benut. Lukt niet alles binnen de tijd, dan gaat het waterschap weer met de provincie praten. Hij gaat ervan uit dat het geld beschikbaar blijft voor het realiseren van de doelen.
- Het is niet zo dat het waterschap probeert zoveel mogelijk natuur te realiseren. Het heeft zijn basistaak: als de algemene democratie bepaald heeft waar natuur komt en waar landbouw, pakt het waterschap zijn taak op en brengt daar het watersysteem dat daarbij hoort.
- Waarschijnlijk komt er een deelplan betreffende bodemdaling. Gebieden met natuur zullen een hoger peil hebben dan de landbouwgebieden. Als de bestemming van de gebieden bekend is, is op dan aan te wijzen plaatsen onderwaterdrainage voorzien om de hoogteverschillen niet te groot te laten

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 7 september 2017

worden. Dat past ook binnen het beleid van het waterschap ten aanzien van bodemdaling.

- POP heeft te maken met alle blauwe en groen-blauwe diensten in het kader van wateroverlast. Ook onderwaterdrainage zou daaruit gefinancierd kunnen worden.
- Wat meekoppelkansen betreft, geldt hetzelfde beleid als elders: waar al gewerkt wordt en een vraag bestaat naar bijvoorbeeld een kanosteiger, zal die er zo mogelijk komen. Bovendien is er voor het hele gebied Gouwe Wiericke een rapport over recreatie. Daarvoor is dan ook geld beschikbaar.
- De heer De Jong zal het compliment van LNE overbrengen aan de medewerkers. Hij heeft begrepen dat men in het gebied blij is dat het waterschap nu gaat handelen.
- In het raamplan is het eerste deelplan een conserverend peilbesluit, dat de huidige peilen in beginsel voor tien jaar vastlegt. Als het waterschap een deelplan uitwerkt waarbij een ander peil hoort, komt er een nieuw peilbesluit bij, ook al zijn er nog geen tien jaar voorbij. Hopelijk worden de bestemmingen snel duidelijk en kunnen er voor alle gebieden nieuwe peilbesluiten komen, aangepast aan de verschillende bestemmingen. Hij belooft de heer Van Bork dat hij dat voornemen ook aan de belanghebbenden in het gebied kenbaar zal maken.
- Volgens het contract Gouwe Wiericke geeft de provincie geld met een tijdshorizon van 2021. De Stichtse Rijnlanden zal zoveel mogelijk doen, maar is ook afhankelijk van andere overheden. Die moeten snel besluiten nemen. De raming van 7,75 miljoen euro voor de basisinspanning is gemaakt op grond van globale normatieve berekeningen: hoeveel is nodig voor zoveel natuurvriendelijke oevers en voor andere maatregelen. Exacte ramingen zijn pas mogelijk, als de aard van de gebieden bekend is, maar een financieel kader is nu al nodig om plannen te kunnen maken.
- De meeste maatregelen in de plannen bevatten al duurzaamheidselementen als vismigratie en dergelijke. Op sommige plekken komen ook nog vispassages. Energie uit oppervlaktewater zit hier nog niet bij, maar daarvoor is het nog vroeg.
- In het plan is geen sprake van een collectieve hoogwatervoorziening, maar van individuele voorzieningen op percelen die alle tegen de Oude Rijn aan liggen. De betrokkenen onderhouden die voorzieningen zelf, zijn er zelf verantwoordelijk voor. Op die percelen is geen peilbesluit van toepassing.

Tweede termijn

De heer Ten Heuw (CU):

- Wil de vermelding dat het college de subsidie binnen gaat halen, graag in het dictum. Niet uit wantrouwen, maar om er zeker van te zijn dat het college zich daarvoor inspannt.
- Vraagt of er per maatregel gekeken is of de duurzaamheidsagenda daarmee verbonden kon worden. Zijn alle mogelijkheden onderzocht?

De heer Van Bork (PvdA):

- Komt even terug op de risicoparagraaf. Hij wil precies weten wat de koers is: melden dat dat geld misschien teruggaat naar de provincie, kan voor andere partijen een uitnodiging zijn om maar niets te doen. Dan is de subsidie weg. Hij hoort graag dat het college de maatregelen gaat uitvoeren. Dan is de subsidie veilig.

Mevrouw Van Soest (LNE):

- Dankt de heer De Jong voor zijn antwoord over de bruggen. Ze heeft er vertrouwen in dat ook het bruggenplan in samenspraak met de bewoners van het gebied tot uitvoering komt. Ze kan instemmen met het voorstel.

De heer Rutjes (WN):

- Vraagt wat de strategie is bij risico 3: mogelijke opgave voor wateroverlast. In het gebied staat het water 's winters soms hoger dan het gras.

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie **Systeem, Kwaliteit en Keten**

d.d. 7 september 2017

		<p>Mevrouw <u>Van Dam</u> (WN):</p> <ul style="list-style-type: none">Begrijpt uit de tekst dat niet iedereen met een hoogwatervoorziening de stuwtes op tijd dichtzet. Dat lijkt haar toch een knelpunt voor het waterschap. <p><i>Beantwoording</i></p> <p>De heer <u>De Jong</u>:</p> <ul style="list-style-type: none">Gaat met de heer Ten Heuw mee en zal bekijken hoe hij de subsidie explicieter in het besluit kan opnemen. Zo kan het waterschap ook gebruikmaken van de middelen van andere overheden om de eigen primaire doelen te realiseren.Verzekert dat een aantal maatregelen uit de duurzaamheidsagenda bij de opgaven in dit plan geïntegreerd zitten. De innovatieve ideeën uit de nieuwe duurzaamheidsplannen van het college zitten hier nog niet bij. <p>De heer <u>Beugelink</u>:</p> <ul style="list-style-type: none">Kan zich goed voorstellen dat dit plan op hoofdlijnen is gemaakt en dat op het moment dat men in de tijd gaat begroten, ook duurzaamheid gedetailleerder aan de orde komt, in het bijzonder bij de realisatie van de deelplannen. <p>De heer <u>De Jong</u>:</p> <ul style="list-style-type: none">Wil over de risico's het volgende kwijt. Over het eerste risico, de tegenstrijdige belangen in Bodegraven Noord, zegt hij dat het waterschap helderheid wenst, maar geen ijzer met handen kan breken: het is afhankelijk van de keuzes die de algemene democratie maakt. Als dat proces van dertig jaar niet tot een afronding komt en de NNN niet kan worden aangelegd, ligt dat niet aan de inspanningen van het college. <p>Het tweede risico is hiermee verbonden. Het waterschap gaat aan de slag met de deelplannen. Ook als de planologische ruimte nog niet beschikbaar is, gaat het een beroep doen op de gelden die de provincie beschikbaar heeft gesteld, bijvoorbeeld voor het bruggenplan.</p> <ul style="list-style-type: none">De mogelijke opgave wateroverlast zal het waterschap ook proberen op te lossen. De natuurgebieden kunnen ook bufferend werken om het agrarisch gebied te ontlasten. Of de hele wateropgave daarmee te realiseren is, is nog de vraag. Er zijn meer strategieën om met wateroverlast om te gaan. Een daarvan is ook het afspreken van blauwe diensten, zoals het tegen een vergoeding toelaten van water op iemands grond.De dank van mevrouw van Soest neemt hij graag in ontvangst.De individuele hoogwatervoorzieningen langs de Oude Rijn zijn de verantwoordelijkheid van de mensen zelf. Het waterschap probeert overlast voor de lager liggende polders te voorkomen door goed met de mensen te communiceren. Waar een vergunning wordt afgegeven, zijn heldere afsluitbare buisjes verplicht. Mogelijk komen al die mensen in één appgroep. <p>De <u>voorzitter</u> heeft enkele concrete toezeggingen gehoord. In de tekst komt duidelijker te staan dat peilbesluiten niet steeds tien jaar geldig zijn, maar alleen tot er een nieuw deelplan is met een daarbij horend nieuw peilbesluit. In het dictum komt te staan dat de subsidie belangrijk is voor het doel van het plan. In de deelplannen zal concreter gesproken worden over duurzaamheid. Zij vraagt de commissie of beide voorstellen als hamerstuk naar de algemene vergadering kunnen.</p> <p>De heer <u>Groenendijk</u> (VVD) wil eerst nog overleg met zijn fractie over het raamwaterplan.</p> <p>De voorzitter concludeert dat het raamwaterplan als bespreekstuk doorgaat en het peilbesluit als hamerstuk.</p>
2.3	Peilbesluit Rietveld	<p><i>Eerste termijn</i></p> <p>De heer <u>Van der Steeg</u> (PvdD):</p> <ul style="list-style-type: none">Weet dat het plan spreekt van een peilverlaging van 14 cm. Nieuw beleid ten aanzien van bodemdaling is nog niet meegenomen, omdat de daling met 14 cm al met het gebied gecommuniceerd zou zijn. Ook de inspraak zou al geweest zijn. De inspraak is geweest in maart 2017.

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 7 september 2017

Drie weken later staat het positionpaper veenweide op de agenda van de commissie SKK. In december was er over het positionpaper gesproken met LTO Woerden en met de gebiedscommissie Utrecht-West. Dat waren dus niet twee gescheiden processen. Waarom is er dan niet wat integraler naar gekeken?

Mevrouw Van Dam (WN):

- Vraagt of men bij het onderzoek naar de mogelijkheden om vergunningen voor individuele hoogwatervoorzieningen te vervangen ook kijkt naar hoe ongewenste situaties tegengegaan kunnen worden. Of speelt dat hier niet, net als in Bodegraven Noord?
- Vindt het verder goed dat er bij de peilindexering ingespeeld wordt op het nieuwe beleid en gaat ervan uit dat dat goed met de streek is gecommuniceerd.

De heer Groenendijk (VVD):

- Heeft geen opmerkingen.

De heer Droogers (CDA):

- Constateert dat de daling in 28 jaar 14 cm is geweest en hoopt dat het de komende tijd minder hard gaat. Hij wil dan ook met het gebied afspraken maken over stappen om de bodemdaling tegen te gaan.
- Wil dat het waterschap zoveel mogelijk gebruikmaakt van de kennis en inzet van de bewoners.

Mevrouw Van Soest (LNE):

- Heeft geen op- of aanmerkingen. Wat haar fractie betreft, kan het voorstel als hamerstuk naar de algemene bestuursvergadering.

De heer Van Bork (PvdA):

- Merkt op dat, vergeleken met het vorige onderwerp, in dit gebied een weldadige rust heerst. Toch hoopt hij dat aanpassing van het peil niet tien jaar op zich laat wachten. Van hem mag dat binnen die tien jaar.
- Maakt zich zorgen over de lange tijd die verstreken is na het vorige peilbesluit. Is het verstandig termijnen te laten verstrijken? Kan dat nog schadelijke gevolgen hebben?

De heer Ten Heuw (CU):

- Verbaast zich over het voorstel tot een forse peilverlaging. In het positionpaper staat dat elke centimeter telt. Wat hem betreft, is dat reden om te komen tot een ander peilbesluit.

Beantwoording

De heer De Jong:

- Stelt dat er in dit peilbesluit wel iets gebeurt. Er is in het veenweidegebied een nieuw beleid dat daling wil beperken. De vergadering heeft dat al uitgebreid besproken met de heer De Groot, er is overleg met allerlei partijen en uiteindelijk zal dat resulteren in een wijziging van het peilbeleid. Het voorliggende peilbesluit is gebaseerd op het huidige beleid, zoals dat vastligt in de beleidsnota Peilbeheer. Normaal staat in de laatste peilbesluiten dat men anticipeert op peilverlaging, maar in dit besluit staat inderdaad niets over toekomstige indexering. De discussie daarover gaat het waterschap voeren in de context van het nieuwe veenweidebeleid. Nu gebeurt alleen waar het gebied recht op heeft: de maaiveld daling wordt gevolgd. Het zou ook vreemd zijn als het waterschap voor één deelgebied plots een andere koers zou varen.
- De hoogwatervoorzieningen in het gebied vallen – net als die in Bodegraven Noord – niet onder dit peilbesluit.
- Het waterschap zal ook hier het beleid met betrekking tot bodemdaling gaan toepassen. Dat betekent wel dat het bestuur eerst de nota peilbeleid moet aanpassen.
- Van de vereniging van de Rietveldse Kade is de enige zienswijze binnengekomen. De mensen daar maken zich zorgen over het systeem en de functie van de kade, die in de keur en in de legger geen status heeft. Zij zien het verschil tussen beide kanten steeds groter worden en zouden graag zien

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 7 september 2017

dat De Stichtse Rijnlanden samen met hen naar een oplossing gaat zoeken. Nu is samen met hen een projectgroep hiervoor aan de slag gegaan.

- De heer De Jong is het eens met de heer Van Bork, dat het gebied rustig is. Het peilbesluit volgt de bodemdaling, geldt voor tien jaar en anticipeert op het nieuwe beleid. Dat laat naar de toekomst toe alle keuzes open die samenhangen met het nieuwe veenweidebeleid. Het is niet nodig om binnen tien jaar een ander peil vast te stellen.

De heer Van Bork (PvdA):

- Meent dat het waterschap, net als in Bodegraven Noord, ook hier het peil kan aanpassen aan nieuw beleid, zeker als er onderwaterdrainage komt. Dat hoeft niet over tien jaar.

De heer De Jong:

- Vraagt of er problemen kunnen ontstaan als het waterschap een peilbesluit na tien jaar niet actualiseert, zeker nu het beleid is om de bodemdaling te volgen.

De heer Vos:

- Verklaart dat het zo kan zijn dat het nalaten in bepaalde omstandigheden onrechtmatig handelen oplevert in civielrechtelijke zin. Iemand kan dan stellen dat het waterschap door die nalatigheid jegens hem onrechtmatig heeft gehandeld. Dat moet dan wel allemaal worden aangetoond.

De heer Ten Heuw (CU):

- Vraagt hoe Gedeputeerde Staten denken over het uitblijven van een nieuw peilbesluit.

De heer Vos:

- Zegt dat hij daarover geen informatie heeft.

Tweede termijn

De heer Van der Steeg (PvdD):

- Dankt de heer De Jong voor zijn toelichting. Toch blijft hij zitten met het gevoel dat de 14 cm wordt gepresenteerd als een fait accompli. Dat waagt hij te betwijfelen. Schuift het waterschap dit tien jaar vooruit en gaat het dan aan de slag met het nieuwe beleid? Het lijkt erop dat er niet voldoende geanticipeerd is op het beleid dat eraan zat te komen.

De heer Rutjes (WN):

- Sluit zich aan bij de vorige spreker, maar vraagt zich nog steeds af waarom hier niet geïndexeerd wordt. Vanwaar deze keuze?

De heer Van Bork (PvdA):

- Maakt zich nog zorgen dat overschrijding van termijnen juridische consequenties kan hebben. Hoort daarom graag de toezegging dat voortaan alle peilbesluiten binnen de tien jaar worden herzien. Dan voorkomt het waterschap de kans op eindeloze procedures en neemt het tegelijk het hele nieuwe peilbeleid mee dat het in het voorjaar heeft vastgelegd.

De heer Ten Heuw (CU):

- Is het eens met de heer Van der Steeg, dat er geen enkele belemmering is om vooruit te lopen op nieuw beleid en indexering toe te passen.

Beantwoording

De heer Vos:

- Geeft toe dat de heer Van Bork een goed punt heeft. Dat is de reden waarom het waterschap peilbesluiten binnen de termijn probeert te herzien of de termijn van een peilbesluit probeert te verlengen, zoals vorig jaar juli voor een aantal peilbesluiten aan het algemeen bestuur is voorgelegd.

De heer De Jong:

- Geeft aan dat de 14 cm bodemdaling heeft geleid tot een peilverlaging van 5 cm in de zomer en 10 cm in de winter. Dat heeft te maken met een peilschaalcorrectie en een eerder genomen besluit om een beperkte daling toe te passen op het winterpeil. Het waterschap heeft hier het geldend beleid gehanteerd. Als het veenweidebeleid gestalte krijgt en ook juridisch te handhaven is, zal dat in de nota Peilbeheer worden toegepast. Dit zijn dus de

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 7 september 2017

		<p>laatste peilbesluiten op de oude manier. Het verschil met Bodegraven Noord is dat daar door het kernvraagstuk van de planologische bestemming een conserverend peilbesluit wordt genomen en bestaande praktijkpeilen worden vastgelegd. Die worden later uitgewerkt conform de nieuwe plannen en inrichtingen. Dan kan daar het nieuwe beleid worden toegepast. Het gebied hier heeft recht op het beleid dat eerder was vastgesteld.</p> <p>De heer <u>De Groot</u>:</p> <ul style="list-style-type: none">• Wil hieraan toevoegen dat de termijn van tien jaar door de provincie Utrecht is vastgelegd in een eigen provinciale verordening. Zuid-Holland heeft hiervoor echter geen termijn gesteld. In het position paper pleit het waterschap er juist voor om de peilen op langere termijn vast te stellen. Dan is er meer zekerheid. De Stichtse Rijnlanden wil van die tien jaar af, maar wel op een goede manier die peilen 'in de lijn zetten', waardoor de bodemdaling wordt afgeremd. Die discussie komt weer aan de orde bij de nota Peilbesluiten. Hij wil dus niet nu die tien jaar borgen. <p>De <u>voorzitter</u> concludeert dat dit voorstel als bespreekstuk naar de bestuursvergadering gaat.</p>
2.4	Peilbesluit Vleuten-De Meern en Leidsche Rijn	<p><i>Eerste termijn</i></p> <p>De heer <u>Ten Heuw</u> (CU):</p> <ul style="list-style-type: none">• Heeft geen opmerkingen. <p>De heer <u>Van Bork</u> (PvdA):</p> <ul style="list-style-type: none">• Spreekt van een goed voorstel, maar heeft toch een kanttekening. Hij leest dat de eigenaren van de woonarken hinder ondervinden van het volledig inzetten van de bandbreedte van het flexibel peilbeheer. Daarom is er onderzoek naar mogelijke oplossingsmaatregelen. Dan staat er: "Het waterpeil wordt pas ingesteld als de eventueel benodigde maatregelen zijn uitgevoerd." Hij zou er, gezien de positie van de woonarken, aan toe willen voegen: "...en na gevoerd overleg met de eigenaren van de woonarken." De eigenaren weten dan dat ze bij het proces betrokken worden. Ze moeten in ieder geval gehoord zijn. <p>Mevrouw <u>Van Soest</u> (LNE):</p> <ul style="list-style-type: none">• Heeft geen opmerkingen. <p>De heer <u>Droogers</u> (CDA):</p> <ul style="list-style-type: none">• Is blij dat vijftien peilvakken kunnen vervallen.• Weet dat er veel bewoners met bootjes zijn. Die zijn ook bij de inspraak geweest. Het zou voor het draagvlak van het waterschapswerk goed zijn als die mensen meer ruimte zouden krijgen. Nu is het niet mogelijk om van het ene in het andere peilvak te komen, maar er zijn wat oplossingen bedacht, zoals een overtoom of een boat conveyor. Misschien is medewerking van het waterschap op enige manier mogelijk. <p>De heer <u>Groenendijk</u> (VVD):</p> <ul style="list-style-type: none">• Lijkt dit een goede zaak. <p>De heer <u>Rutjes</u> (WN):</p> <ul style="list-style-type: none">• Ziet een prima peilbesluit en heeft weinig aanmerkingen. Van een afstand valt op dat er nog veel peilvakken zijn. Tijdens de bouw van de huizen zijn die nog gebleven, terwijl veel peilvakken het waterbeheer flink duurder maken en nadelig zijn voor de ecologie. Dat verwondert hem nogal. <p>De heer <u>Van der Steeg</u> (PvdD):</p> <ul style="list-style-type: none">• Ziet op pagina 15 staan dat het gebied vanwege de ecologische waterkwaliteit onder de aandacht gebracht moet worden van de gemeente Utrecht. Gaat het college dat dan ook doen? <p><i>Beantwoording</i></p> <p>De heer <u>Jansen op de Haar</u>:</p> <ul style="list-style-type: none">• Is trots op het watersysteem van Leidsche Rijn.• Zal de bewoners van de woonarken zeker betrekken bij het overleg over het waterpeil. Overigens was het al bekend dat daar een flexibel peil zou komen, al op het moment dat de woonarken daar kwamen te liggen.

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 7 september 2017

		<ul style="list-style-type: none">• Noemt het ook goed dat er peilvakken vervallen zijn, maar weet ook dat er nog veel zijn gebleven. Dat heeft vooral te maken met de al bestaande en nieuwe bebouwing. Tijdens de bouw bleek dat er vaak meer verschillen in peil nodig waren. Nu heeft nog 45% van de vakken een flexibel peil.• Het waterschap was al in het kader van het vaarwaterbeleid aan het kijken naar de mogelijkheden voor bootjes, in het bijzonder in de richting van de plas. Daar gaat het mee door.• De ecologische waterkwaliteit heeft de volle aandacht van de heer Beugelink en ook van spreker zelf als contactpersoon met de gemeente Utrecht. <p><i>Tweede termijn</i> De heer <u>Rutjes</u> (WN):</p> <ul style="list-style-type: none">• Vraagt of een gebied met zoveel verschillende peilvakken, gezien de toekomstige opgaves in termen van wateroverlast, wel duurzaam is. <p><i>Beantwoording</i> De heer <u>Jansen op de Haar</u>:</p> <ul style="list-style-type: none">• Herinnert eraan dat enkele jaren geleden een hevige bui over het gebied is gegaan. Toen heeft het watersysteem die proef met glans doorstaan. Hij durft daarom te beweren dat het watersysteem in Leidsche Rijn een van de mooiste in een woonwijk is, in Nederland en in Europa. Ondanks de verschillende peilvakken kan het de tand des tijds doorstaan. <p>De <u>voorzitter</u> concludeert dat dit voorstel als hamerstuk naar de algemene vergadering kan.</p>
2.5	Boezemerging Grechtkade west	<p><i>Eerste termijn</i> De heer <u>Ten Heuw</u> (CU):</p> <ul style="list-style-type: none">• Noemt het voorstel goed en heeft verder geen opmerkingen. <p>De heer <u>Van Bork</u> (PvdA):</p> <ul style="list-style-type: none">• Vindt het opmerkelijk dat hoewel de effectiviteit van de boezemerging Grechtkade West op het verminderen van de wateropgave wateroverlast nog niet is doorgerekend, het toch zinvol zou zijn om de berging aan te leggen. Is er meer dan alleen maar werk bij werk? En wat zijn de cultuurhistorische elementen bij deze berging? Er zou ook een gevoelige relatie zijn tussen het waterschap en een aantal ingelanden. <p>Mevrouw <u>Van Soest</u> (LNE):</p> <ul style="list-style-type: none">• Spreekt van een mooi voorbeeld van meekoppelkansen. Ziet het aanleggen van de boezemerging niet als dé oplossing van het overlastprobleem, maar als een van de oplossingen. De vraag naar effectiviteit is daardoor iets minder belangrijk.• Stelt wel voor het bedrag dat gemoeid is met de inrichting, op te nemen in het voorstel. De grond is namelijk als berging niet meer verkoopbaar. <p>De heer <u>Droogers</u> (CDA):</p> <ul style="list-style-type: none">• Vraagt zich af of het veel werk is om het effect toch te berekenen. Wil weten wat deze berging per kuub kost vergeleken met andere bergingen. <p>De heer <u>Groenendijk</u> (VVD):</p> <ul style="list-style-type: none">• Noemt synergie halen uit werk een goede zaak, maar constateert ook dat deze mogelijkheid niet eerder is opgemerkt. Dat leidt tot de vraag hoe nodig dit is, of er geld naar voren wordt gehaald. Mocht dat niet zo zijn, dan vraagt hij of het echt nodig is. Het is immers weer 20% van een tariefstijging. <p>Mevrouw <u>Van Dam</u> (WN):</p> <ul style="list-style-type: none">• Vindt dit een goed onderbouwd, aantrekkelijk en sympathiek voorstel, maar hoopt ook te horen wat de cultuurhistorische elementen zijn.• Wil weten of mogelijke knelpunten en risico's vooral te maken hebben met verstoringen tijdens de aanleg of ook nog daarna, en zo ja, welke dat dan nog zijn.• Vraagt hoe men er in de streek tegenaan kijkt en of het project aanknopingspunten biedt om in samenwerking met de pachter er een

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie **Systeem, Kwaliteit en Keten**

d.d. 7 september 2017

weidevogelreservaat van te maken.

De heer Van der Steeg (PvdD):

- Heeft geen opmerkingen.

Beantwoording

De heer Jansen op de Haar:

- Weet dat nog niet is doorgerekend wat het effect zal zijn op de omliggende polders. Wel doorgerekend is dat op het moment dat de boezemerging in werking treedt, een maalstop met tien uur kan worden uitgesteld: dan is er tien uur langer water uit te voeren dan zonder de boezemerging.
- Noemt als cultuurhistorische waarde dat door de aanleg van de berging een deel van de Oude Meije wordt hersteld.

De heer Van de Beek:

- Voegt hieraan toe dat binnen het perceel waar de berging komt te liggen de structuur van de watergangen gelijkloopt aan de oostzijde van de Grecht, niet van zuid naar noord, maar van oost naar west, exact in één lijn met de kavels aan de oostzijde. Op dringend verzoek van de stichting Hugo Kotenstein blijft dat ook zo.
- Verder ligt er in het uiterste noorden van de berging nog een geriefbosje. Ook dat blijft in stand.

De heer Jansen op de Haar:

- Weet dat er in het verleden wel strubbelingen zijn geweest tussen bewoners en het waterschap. Enige reserve van bewoners is wel bekend, maar dat betreft niet dit project.
- Meldt dat de grond indertijd is aangekocht in het kader van het watergebied van Zegveld en aangelegd voor de hoogwatergang. De toenmalige eigenaar had bedongen dat alle grond van hem werd overgenomen. De berging is een deel daarvan. Het waterschap verkoopt nu alsnog een deel van de grond en de grond van de boezemerging zal 50% in waarde dalen, ook al wordt die niet verkocht. Het bestuur zal vóór de algemene vergadering horen wat de prijs is.
- De voor de aanleg gevraagde som zit niet in de begroting van 2018.

De heer De Jong:

- Vult aan dat dit bedrag niet in een GOP is opgenomen. De kapitaalslasten van deze investering vallen binnen de normale reserveringen die het waterschap heeft bij de meerjarenramingen voor investeringen.

De heer Jansen op de Haar:

- Vindt de suggestie om een weidevogelreservaat te beginnen interessant, maar hij kan nu niet de consequenties daarvan overzien. Gaat hij uitzoeken.
- Wil nog kwijt dat er nog meer mogelijkheden voor boezemergingen in dit gebied bekeken worden. Waarschijnlijk volgen er meer.

Tweede termijn

Mevrouw Van Dam (WN):

- Vraagt of de cultuurhistorische elementen op de kaart gezet kunnen worden. Nu staan ze nergens.

De heer Jansen op de Haar:

- Heeft gehoord dat zoiets inderdaad mogelijk is.

De heer Droogers (CDA):

- Wil nog antwoord op zijn vraag wat normaal een boezemerging per kuub kost: of dat relatief goedkoop is of dat zoiets elders goedkoper kan.

De heer Jansen op de Haar:

- Hoort dat zoiets gemiddeld 15 tot 20 euro per kuub kost, en nu is dat 2,70 euro.

De heer Groenendijk (VVD):

- Vraagt of dit werk zonder meer ooit uitgevoerd zou worden, ergens in een groot onderhoudsplan of als een buitenkansje.

De heer Jansen op de Haar:

- Antwoordt dat het waterschap in het hele gebied kijkt waar boezemergingen

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 7 september 2017

		<p>een meerwaarde hebben of het watersysteem solider maken. Deze berging was ongetwijfeld ook naar voren gekomen. Of die in een later stadium alsnog op tafel was gekomen, weet hij niet. Financieel is het tijdstip gunstig doordat men hier nu toch aan het werk gaat.</p> <p>De <u>voorzitter</u> heeft als toezegging genoteerd dat de hoogheemraad uitzoekt of een koppeling met een weidevogelreservaat mogelijk is. Ze begrijpt dat het voorstel als bespreekstuk naar de algemene vergadering gaat.</p>
3. Stukken ter consultering		
3.1	Stand van zaken Kaderrichtlijn water	<p><i>Eerste termijn</i></p> <p>De heer <u>Ten Heuw</u> (CU):</p> <ul style="list-style-type: none">• Vraagt hoe wordt omgegaan met microplastics en medicijnresten.• Bij nutriënten is bereiken van het doel lastig, zo niet onmogelijk. Vraagt hoe het waterschap daar in de toekomst mee omgaat.• Als de achtergrondbelasting van fosfaat hoger is dan de norm, is het niet gek om aan de provincie te vragen een correctie toe te passen.• In Hollands Noorderkwartier is er een interessante benadering van het nutriëntenprobleem. <p>De heer <u>Reerink</u> (PvdA):</p> <ul style="list-style-type: none">• Is op zich blij met de komst van dit stuk.• Zit nog met de discussie over het principe 'one-out, all-out'. De minister zou in Brussel gaan bepleiten dat dat beginsel zou worden afgeschaft. Vraagt wat daarvan de stand van zaken is. Het zou goed zijn als dat ooit van tafel ging.• Ziet in tabel 1 van het memo 3 de einddoelstellingen. Wat hem betreft zijn dat geen doelstellingen, maar pogingen, bijvoorbeeld het stimuleren en faciliteren van fruittelers tot het treffen van zoveel mogelijk bovenwettelijke maatregelen. Hij stelt daarom voor eens goed naar die einddoelstellingen te kijken en die te herformuleren. Bij 2 in dezelfde lijst begrijpt hij de toelichting in het groene gedeelte niet. Vraagt waarom bij 5 gele arcering staat en ziet bij 10 ESF's vermeld, die verder in de tekst niet voorkomen. Als burger zou hij compleet radeloos zijn.• In het algemeen is de vraag of het waterschap de doelstellingen kan halen. Hij kan uit de tekst niet lezen of dat het geval zal zijn. <p>Mevrouw <u>Van Soest</u> (LNE):</p> <ul style="list-style-type: none">• Weet dat haar fractie verheugd is te merken dat zoveel partijen werken aan het behalen van de doelstellingen, maar ziet ook dat dat niet genoeg is. Voor alle partijen is er nog veel werk aan de winkel.• Binnen de agrarische sector is discussie ontstaan over wie verantwoordelijk is voor welke mate van watervervuiling. Voor agrariërs is het belangrijk dat helder te hebben om te voorkomen dat één groep binnen het waterschap onevenredig belast wordt met maatregelen, waar zij zelf geen invloed op hebben. <p>De heer <u>Droogers</u> (CDA):</p> <ul style="list-style-type: none">• Dankt voor het memo, ziet het waterschap bij de maatregelen op koers liggen, maar verwacht dat de doelen niet gehaald worden. Wordt het waterschap afgerekend op de doelen of op de maatregelen? Wie betaalt straks de EU-boete en hoe zit de provincie hierin? Sommige doelen zijn onmogelijk, alleen al door de nalevering van stoffen. Zouden die doelen dan niet bijgesteld moeten worden? <p>De heer <u>Groenendijk</u> (VVD):</p> <ul style="list-style-type: none">• Verbaast zich erover dat De Stichtse Rijnlanden veel geld uitgeeft aan het inrichten van natuurvriendelijke oevers en tegelijk stelt dat dat niet kostenefficiënt is. Dat moet anders kunnen.• Vraagt wat er met de waterkwaliteit gebeurt bij uitvoering van alle projecten versus het stoppen van alle projecten. Is er verschil? Heeft het zin geld te stoppen in maatregelen waarvan het effect onbekend is? Dat kan hij moeilijk aan de burger uitleggen. Als de vervuilende stof in de haarvaten binnenkomt,

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 7 september 2017

is verwijdering in het oppervlaktewater niet zinnig. Beter is verwijdering in de boerensloot en in de stadskanalen. Graag verneemt hij de visie van het college hierover.

Mevrouw Van Dam (WN):

- Vindt dat het memo duidelijk maakt dat het waterschap goed bezig is, al blijkt dat nog niet direct uit de resultaten. Het waterschap kan het niet alleen. In het memo mag ook staan wat het van het Rijk kan verwachten.
- De suggestie wordt gewekt dat er al gewerkt wordt met de nieuwe indicatoren, terwijl die nog aan de orde moeten komen in het algemeen bestuur.
- Maatregel 5 'Afwegen natuurvriendelijker peilbeheer' zou niet op koers liggen. Het is onduidelijk wat dat afwegen inhoudt en hoe een alternatieve aanpak wordt georganiseerd.
- Zou willen dat bij de maatregelen ook een evaluatie van de lozingsvergunningen werd opgenomen. Wat is nodig om ook voor die stoffen de doelen te halen?
- Bij de conclusies op pagina 7 ten bate van de aanpassing kon ze niet terugvinden waaruit blijkt dat het doel voor vis in de Kromme Rijn te streng is.
- Wat het doelbereik voor de overige wateren betreft, zou ze graag meer toelichting hebben op de pilots die voorbereid worden.
- Doet de suggestie om bij een quickscan van de uitgangssituatie van de overige wateren de maatschappelijke doelgroepen een rol te geven.
- Vindt het vreemd dat in de bijlage de indicator voor waterplanten groen scoort, terwijl maar drie van de tien wateren voldoen.
- In tabel 1 lijkt het alsof POP3 al is gestart. Klopt dat?
- Wat houdt de nieuwe bestuurlijke tafel 'Water en klimaat' in?

De heer Van der Steeg (PvdD):

- Sluit zich graag aan bij de vraag over microplastics, zeker nu blijkt dat kraanwater ook microplastics bevat.
- Zet ook vraagtekens bij de doelstellingen en einddoelstellingen.
- Mist in het overzicht een vergelijking met voorgaande jaren. Neemt aan dat het maatregelenpakket draait, maar wil weten hoe ver het waterschap nu is gevorderd. Is alles wel effectief ten aanzien van de te bereiken doelstellingen? Waar landt de boete? Misschien niet bij het waterschap als het zich aan het maatregelenpakket heeft gehouden, maar voor Nederland gelden in elk geval die doelstellingen.
- Betreurt wel dat er al wordt voorgesorteerd op doelverlaging.

Beantwoording

De heer Beugelink:

- Stelt dat De Stichtse Rijnlanden maar beperkte mogelijkheden heeft om iets aan die KRW te doen: aanleg van natuurvriendelijke oevers, vispassages en andere inrichtingsmaatregelen. Daar ligt het op schema. Waar het als waterschap weinig of niets over te zeggen heeft, is de input van plastics, medicijnresten, nutriënten enzovoort. Daar is het afhankelijk van wat anderen doen, zoals het parlement. In 2021 zou ook 80% van het waterprobleem zijn opgelost? Dat komt nu langzaam op gang. Verder zijn er de POP-projecten. Er komt nog een overzicht van alles wat er nu in de pijplijn zit en beschikbaar is.
- In 2018 een tandje erbij is nodig, want in het verleden was de capaciteit gering. Voor plastics en medicijnen zijn binnen de KRW nog geen doelen afgesproken. Er wordt al wel naar gekeken.
- Een van de dingen die is genoemd, is de achtergrondbelasting. Daarop zijn wat berekeningen losgelaten, misschien moet men daarom de doelen wat bijstellen, want achtergrondbelasting heeft men niet in de hand. Dan moet men op dit punt wel zijn doelen verlagen, omdat men niet bij de bron kan komen.
- Meent dat het gewoon lastig is einddoelen te formuleren bij de voortgang van KRW-maatregelen. Men voert de maatregel uit die men zich heeft voorgenomen, maar de effecten zijn niet altijd zichtbaar. Ook de doelen

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 7 september 2017

schuiven weleens op en andere effecten spelen een rol. Denkt dat het waterschap doet wat in zijn vermogen ligt. Niets doen zal toch leiden tot een aanmerkelijke verslechtering van de waterkwaliteit.

- Hoort in gesprekken met agrariërs vaak dat ze zeggen dat ze veel doen, maar dat ze daar niets van merken. Samen met collega De Groot probeert hij een project op te starten waarin veel metingen voorkomen. Dan zijn er cijfers die effecten duidelijk maken, die aantonen dat er ook op de boerderij een aantal maatregelen mogelijk zijn.
- Waarop het waterschap uiteindelijk zal worden afgerekend, is nog onbekend. Er is nog tien jaar de tijd om daarachter te komen.
- Er zijn allerlei gunstige effecten toe te dichten aan het aanleggen van natuurvriendelijke oevers, maar het is moeilijk na te gaan of die er ook echt zijn. Bij het stoppen van projecten houdt het waterschap geld over, maar de waterkwaliteit gaat dan wel achteruit. Verschuiving van de activiteiten naar de haarvaten lijkt effectiever, maar ook dat moet in de toekomst nog blijken.
- Of het Rijk nog wat kan doen? Hij verwacht dat het werk gaat maken van waterkwaliteit. In het verleden ging het vooral om het reguleren van de hoeveelheid mest. Ook daar is beweging: op 14 september is er algemeen overleg in de Tweede Kamer over het nitraat-actieprogramma. Misschien dat men daar spijkers met koppen kan slaan.
- Er zijn nu nieuwe indicatoren vastgesteld voor het programma Gezond water, maar niet voor andere programma's. Indicatoren voor flexibele peilen worden bekeken waar de planning nieuwe peilaanpassingen voorziet.
- Binnen De Stichtse Rijnlanden zijn er niet veel lozingsvergunningen, maar wellicht loont het de moeite eens daarnaar te kijken.
- Hij is het ermee eens dat het doel voor vis in de Kromme Rijn te streng is. Vissen die niet in de rivier voorkomen, kan men daar moeilijk in uitzetten. Om welke vissen het gaat, kan in de tekst worden toegevoegd.
- Of er al met al vooruitgang is geboekt? De heer Beugelink vindt van wel, zonder dat hij dat direct kan kwantificeren. Op doelverlaging wil hij niet vooruitlopen. Het zou net zo goed kunnen zijn dat KRW met een zestal jaren wordt verlengd.

Mevrouw Wessels:

- Meldt dat alle waterschappen de taak hebben om voor de volgende planvorming goed te kijken naar alle watersystemen en te traceren welke factoren die het behalen van doelen in de weg staan. Dat gebeurt met de ecologische sleutelfactoren. Het waterschap stemt dat ook af met het Hollands Noorderkwartier. In 2021 worden de beste maatregelen vastgesteld.
- Wat 'one-out, all-out' betreft, heeft Nederland binnen Europa gelobbyd voor afschaffing, maar dat is niet breed overgenomen. Binnenkort komt er weer een evaluatie aan van de KRW aan en dan zal Nederland opnieuw proberen dit voor het voetlicht te brengen.
- De einddoelen in tabel 1 zijn opgenomen om aan te geven wat de inzet is, ter verduidelijking van wat de richting kan zijn.
- De natuurvriendelijke oevers in de KRW-waterlichamen – in de 4% van het gebied – hebben wel effect, maar zijn inderdaad niet kosteneffectief. Daarom zal De Stichtse Rijnlanden steeds meer maatregelen in de haarvaten nemen. Bij de rapportage zal blijken dat het waterschap de meeste natuurvriendelijke oevers niet in de 4% heeft gemaakt. Er vindt onderzoek plaats door FLORON en RAVON naar de effectiviteit van natuurvriendelijke oevers in de haarvaten. Vroeger onderzoek toonde aan dat natuurvriendelijke oevers die breder zijn dan een meter, bijdragen aan de KRW-doelen, mits ze voldoende beheerd worden.
- Wat de effectiviteit van maatregelen betreft, vindt er sinds 2015 meer effectmonitoring plaats. In december 2016 is daarvan een rapport verschenen.
- Binnen het nieuwe programma is het afwegen van het natuurvriendelijke peil een van de KRW-maatregelen. Dat wordt opgepakt in het nieuwe programma peilbesluiten.

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 7 september 2017

Tweede termijn

De heer Ten Heuw (CU):

- Vraagt of het nodig is ten aanzien van de achtergrondbelasting door nutriënten een discussie aan te gaan en doelcorrectie te bepleiten.
- Meent dat er wel instrumenten zijn ter bestrijding van vervuiling door plastic of medicijnen, misschien op landelijk niveau.

De heer Reerink (PvdA):

- Vindt het 'one-out, all-out' nog steeds een steentje in zijn schoen. Pleit voor een dubbele rapportage: een officiële voor Brussel en een waarin het bestuur meer inzicht krijgt in de maatregelen en effecten in de haarvaten.
- Hoorde op zijn vraag of de doelen bereikt zouden worden het antwoord: 'Het zal erom hangen.' Hij wil vooral weten of het waterschap genoeg doet of dat iedereen zich nog extra moet inspannen.
- Ziet in tabel 2 dat de Biltse Grift op nutriënten matig scoort, terwijl juist zandvangsters geplaatst zijn bij de zuiveringen in De Bilt en Zeist, juist om ervoor te zorgen dat de Biltse Grift niet te veel nutriënten zou bevatten. Hebben de maatregelen geen zin gehad of is er wat anders aan de hand?

Mevrouw Van Soest (LNE):

- Had in haar eerste reactie al gewezen op de discussie over wie verantwoordelijk was voor welke mate van watervervuiling. Is het ermee eens dat boeren worden gewezen op hun aandeel. Dat is ook in hun eigen belang. De vervolgvraag is wel of het redelijk is boeren zwaar te belasten met maatregelen of sancties, als onderzoeken van gerenommeerde bedrijven uitwijzen dat de meeste nutriënten in oppervlaktewater worden veroorzaakt door bronnen in het buitenland.

De heer Droogers (CDA):

- Had nog gevraagd naar samenwerking met de provincie.

De heer Groenendijk (VVD):

- Vraagt of de heer Beugelink bedoelt dat de KRW is opgelegd door de EU. Is er veel waar het waterschap niets aan kan doen, maar waar het wel verantwoordelijk voor is en wil het 'one-out, all-out' zeggen dat één doel niet gehaald, betekent dat geen enkel doel is gehaald? Dan moet de burger twee keer betalen: de eerste keer voor het treffen van de maatregelen en de tweede keer voor het betalen van de boete. Hoe kan het bestuur het college helpen deze discussie op een hoger niveau te krijgen?

De heer Reerink (PvdA):

- Merkt op dat minister Schulz al had gezegd haar uiterste best te zullen doen. In Nederland kan het niet naar een nog hoger plan getild.

De heer Groenendijk (VVD):

- Begrijpt dat en voelt mee met de minister, maar vindt dat hij aan de burger het signaal geeft dat die mogelijk twee keer mag betalen.

Mevrouw Van Dam (WN):

- Meent dat de boete in beginsel naar de staat gaat. Die kijkt welk onderdeel aanspreekbaar is.
- Had nog de opmerking geplaatst het vreemd te vinden dat in de bijlage de indicator voor waterplanten groen scoort, terwijl maar drie van de tien wateren voldoen.
- Vraagt zich ook nog af hoe het zat met de bestuurlijke tafel.

De heer Van der Steeg (PvdD):

- Ziet wel wat in de suggestie van de heer Reerink om de effecten van maatregelen zichtbaar te maken. Het is altijd mogelijk een staatje tevoorschijn te halen dat verslechtering aangeeft.
- Raadt de heer Beugelink aan de zin op pagina 7: 'Een bestuurlijke discussie is nodig over doelverlaging' te schrappen.

Beantwoording

De heer Beugelink:

- Zal zeker in overleg gaan met de provincie, als er over andere doelen gepraat

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 7 september 2017

moet worden.

- Zegt dat er voor medicijnen en plastic nog geen doelen zijn geformuleerd. Dat wordt wel nodig en dat zal dan ook zeker op de agenda verschijnen.
- Of de doelen gehaald worden of dat de inspanningen vergroot moeten worden? Meldt dat hij niet veel meer achter de hand heeft om nog extra inspanningen te leveren. Hij zou nog inrichtingsmaatregelen kunnen treffen. Die zijn al voor een deel klaar. Het probleem zit nu in stoffen waarover hij geen zeggenschap heeft. Dat hebben anderen wel via het nitraat-actieprogramma of via medicijnresten.

De heer Reerink (PvdA):

- Meent dat het niet zo moet zijn dat het waterschap zijn eigen doelen verlaagt, maar dan is het handig dat het in de notitie duidelijk wordt dat het niet gaat om verlagen van inspanningen of concrete doelstellingen, maar om een algemeen doelverhaal vanwege zaken waarop men geen grip heeft.

De heer Beugelink:

- Lijkt dat een goede formulering.
- Heeft geen antwoord op de vraag over de zandfilters in De Bilt en Zeist. Dat komt later alsnog.
- Zegt mevrouw Van Soest dat er meer onderzoeken zijn, die aangeven dat de landbouw toch voor 50 à 60% zorgt voor de nutriënten in het oppervlaktewater van de binnenwateren. Daarnaast zijn atmosferische depositie en rioolwaterzuivering belangrijke bronnen.
- Is zeker voor samenwerking met de provincies.
- KRW is geen moetje en heeft een flinke verbetering van het oppervlaktewater bereikt. In het begin van de KRW was de waterkwaliteit behoorlijk slecht. Vindt de KRW echt een noodzaak.
- Vindt verhalen over boetes en twee keer betalen gespeculeer. Als de minister of staatssecretaris een boete doorspeelt naar de waterschappen, zal dat waarschijnlijk te maken hebben met de vraag of men de toegezegde maatregelen heeft uitgevoerd of niet.
- Dat de indicator in de bijlage groen is, heeft te maken met de systematiek, die voorschrijft dat het vak groen moet zijn.

De heer Jansen op de Haar:

- Beantwoordt de vraag over de bestuurlijke tafel. In Waterkoers is geformuleerd dat het waterschap meer wil samenwerken met de omgeving, met de provincie, Winnet, VRU en gemeenten. Die clubs komen bijeen in de water- en klimaattafel, waar allerlei onderwerpen besproken worden.

Mevrouw Wessels:

- Merkt op dat het waterschap nog wel iets moet doen aan de inrichting. De vraag is hoe de rapportage over doelen eruit moet zien. Dubbel? Die discussie zal binnenkort gevoerd worden, evenals de discussie over de rwzi.

De voorzitter vraagt wanneer dit rapport weer terugkomt.

De heer Beugelink noemt dit een poging om vragen van het bestuur te beantwoorden. Hij meent dat dit al een geslaagde poging was. Hij denkt de vragen die nog niet beantwoord zijn, in een addendum bij de notitie te beantwoorden.

De heer Reerink (PvdA) ziet die antwoorden graag vóór de begrotingsbehandeling, maar dat vindt men te snel. Wel zal worden vermeld welke vragen nog geen antwoord hebben.

De heer Rutjes (WN) suggereert dat bij plannen om flexibel peilbeheer in te stellen onderzoek naar effecten daarvan een goed idee zou zijn.

De voorzitter sluit dit punt af met toezeggingen over meer informatie over zandfilters, lozingsvergunningen, doelverlaging, vissen op de Kromme Rijn en de voortgang.

4. Informerend deel

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 7 september 2017

4.1.	Mededelingen	<i>Er zijn geen mededelingen</i>
4.2	Ingekomen stukken	
4.2.1	Memo HDSR-West in droge periodes	<p>De heer <u>Rutjes</u> (WN):</p> <ul style="list-style-type: none">• Spreekt van een helder stuk. Hij kijkt uit naar de volgende knelpuntenanalyse 3.0, waarin nog duidelijker zal zijn wat de toekomstige watervraag is. In het verlengde daarvan is hij benieuwd naar de joint fact finding van de Permanente Oostelijke Aanvoerroute (POA), mogelijk in de toekomst een belangrijke manier om dit gebied van voldoende water te voorzien. Het zou zonde zijn om nu aan de slag te gaan met de KWA en later maatregelen te moeten nemen die in een andere richting gaan.• Vraagt hoe hij verdere informatie over de provinciale waterdag kan krijgen <p>De heer <u>Droogers</u> (CDA):</p> <ul style="list-style-type: none">• Weet dat de nieuwe knelpuntenanalyse eraan komt. Vooralsnog is de berekening 11,5 kuub per seconde, een goede aanname. Hij neemt aan dat de analyse weer aan het bestuur wordt voorgelegd. <p>De heer <u>Reerink</u> (PvdA):</p> <ul style="list-style-type: none">• Merkt over de verdringingsreeks op pagina 6 van de notitie op dat in de toelichting oxidatie bij het veen niet genoemd wordt als element dat daling veroorzaakt (of water nodig heeft). Alleen klink en zetting worden genoemd. Daarnaast mist hij de rotting van de fundering, als het waterpeil te veel gezakt is. Dit landelijke schema zal toch voor plaatselijk gebruik moeten worden aangepast. <p><i>Beantwoording</i></p> <p>De heer <u>De Jong</u>:</p> <ul style="list-style-type: none">• Weet dat dit memo een vraag uit het bestuur was over de eigen watervraag bij de behandeling van de KWA. Dat was een relevante vraag, maar een randvoorwaarde bij de discussie of De Stichtse Rijnlanden die taak zou accepteren. Duidelijk was dat burgers uit Utrecht niet moesten betalen voor rendementen elders in het land, en van deze operatie mocht het gebied hier niet tekortkomen qua waterbehoefte. In het memo staat te lezen hoe de 11,5 kuub tot stand is gekomen. In de knelpuntenanalyse deel 3 zal een nog actueler beeld verschijnen.• Hij had toch besloten een breder verhaal te geven in een oplegnotitie. Wat ontbrak, is een programma zoet water. Dat is nu in opbouw en zal voortaan ook onderdeel van de begroting zijn in een apart programma. Daarover valt dan ook beleidsinhoudelijk te discussiëren en een koers uit te zetten. Hij hoopt dat het memo een antwoord is op de vraag en dat de oplegnotitie het kader biedt hoe het waterschap bezig gaat met dit vraagstuk.• De POA is hoog op agenda van de joint fact finding terechtgekomen. Veel onderzoeken zijn gedaan, maar de onderzoeken naar de effecten voor het watersysteem van De Stichtse Rijnlanden zijn vrij beperkt gebleven. Daarvoor zal het waterschap zelf investeringen doen en onderzoek verrichten. Dat komt dan weer terug in het bestuurlijk platform West-Nederland. Het zoetwaterprogramma is dan de drager waardoor het bestuur nader geïnformeerd wordt.• Of de provinciale waterdag een plekje heeft gekregen op de Utrechtse agenda, weet hij niet.• Natuurlijk zal en nieuwe knelpuntenanalyse ter sprake komen in het algemeen bestuur.• Wat de verdringingsreeks betreft, wil hij kwijt dat 'veen' en 'hoogveen', en 'klink' en 'zetting' wel degelijk ook oxidatie en bodemdaling (met rottende palen) omvatten. Juist vanwege die twee termen staat dit zo hoog in de verdringingsreeks. <p>De heer <u>Reerink</u> (PvdA):</p> <ul style="list-style-type: none">• Reageert daarop met de opmerking dat daarom die termen juist opgenomen moeten worden. Ze brengen veel nutriënten in de circulatie.

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie **Systeem, Kwaliteit en Keten**

d.d. 7 september 2017

		<p>De heer <u>De Jong</u>:</p> <ul style="list-style-type: none">• Zegt dat hier het landelijke plaatje geschetst is, maar hij zal dit inbrengen. Hij hoopt dat in de toekomst een goed en bewuster zoetwaterbeleid mogelijk is. <p>De heer <u>Beugelink</u>:</p> <ul style="list-style-type: none">• Meldt dat hij pogingen heeft ondernomen om de provinciale waterdag onder de aandacht te brengen, maar hij heeft daarvoor nauwelijks de ruimte gekregen.
4.3	Notulen	
4.3.1	Adviezen en conclusies voorgaande vergadering	<i>Deze liggen niet ter vaststelling voor (vastgesteld op 7 juni 2017).</i>
4.3.2	Actiepuntenlijst met leeswijzer	De heer <u>Jansen op de Haar</u> verklaart dat actiepunt 42 van het tweede naar het derde kwartaal moet verhuizen. Hij verzekert het bestuur dat het stuk zeer binnenkort wordt gestuurd.
5. Rondvraag		
		<p>De heer <u>Van der Steeg</u> (PvdD) wil graag dat de commissie op de hoogte gehouden wordt over het Plan van Aanpak exoten, waarover het waterschap in gesprek is met de provincie Utrecht, gemeenten, het Utrechts Landschap en ProRail. Is er bijvoorbeeld al een concept dat verspreid kan worden?</p> <p>Ten tweede vraagt hij of zijn fractie op de hoogte gehouden kan worden over de vernieuwing van de beschoeiing langs de Minstream in Utrecht en de dreigende bomenkap. De bewoners (Groengroep Zonstraat/ Minstream) zijn daar namelijk al 25 jaar zelf actief om het groen te onderhouden. Zij voeren al constructief overleg met het waterschap, een voorbeeld van het motto 'samen met'. De beperkende factor zou weleens geld kunnen zijn. Hij zou het liefst voor de begrotingsbehandeling vernemen of er een eventuele financiële 'sta in de weg' is om de bomen te sparen.</p> <p>Ten derde heeft hij gehoord dat in een gemaal in Vleuterweide meerkoetkuikens vast hebben gezeten. De dierenambulance en de brandweer hebben de dieren gered. Naar aanleiding hiervan wil de dierenambulance elke wagen uit gaan rusten met een inspectiecamera. Komt het vaker voor dat dieren vast komen te zitten in gemalen? Zo ja, welke maatregelen kunnen er genomen worden om dit in de toekomst te voorkomen?</p> <p>De heer <u>Beugelink</u> antwoordt op de eerste vraag dat de Natuurwet is veranderd, waardoor de provincie verantwoordelijk is geworden voor het exotenbeleid. Hij probeert al enige tijd erachter te komen wat de provincie op dat gebied gaat doen. Hij heeft nog niets gehoord. Hij krijgt binnenkort de gedeputeerde op bezoek. Hij zal haar vragen wat de stand van zaken is. Als de provincie met een plan van aanpak komt, zal hij de commissie hierover informeren.</p> <p>De heer <u>Jansen op de Haar</u> heeft de tweede vraag gesteld in het portefeuillhoudersoverleg. Hij heeft nog geen antwoord, maar zal zo vlug mogelijk per kattenbelletje antwoorden.</p> <p>Wat vraag drie betreft, kan hij zich voorstellen dat niet geregistreerd staat hoeveel dieren er komen in gemalen, zuiveringen of andere plaatsen, waar men ze liever niet heeft. Hij gaat erachteraan, maar weet niet of daarvan cijfers bestaan.</p>

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 7 september 2017

7. Sluiting

De voorzitter dankt iedereen voor zijn of haar bijdrage en sluit de vergadering om 22.30 uur.

Voor akkoord,

Vergadering c/a SKK **16 november 2017**

De secretaris,

C.J. Vos